

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-2S/299/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022201628
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Davala, Ph.D., LL.M.
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1022201628.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Davalu, Ph.D., LL.M. a členov senátu JUDr. Mgr. Juraja Štorcela, PhD. (sudca spravodajca) a JUDr. Kataríny Kučerákovej, PhD., v právnej veci žalobcu: A. B. C., trvale bytom: D. XX, XXX XX E., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, proti žalovanému: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Ei 276/22/1000-2 zo dňa 16.09.2022, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. Ei 276/22/1000-2 zo dňa 16.09.2022 a rozhodnutie Krajskej prokuratúry Nitra č. Ei 95/22/4400-2 zo dňa 03.08.2022 a vec vracia orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

II. Súd p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca žiadosťou o sprístupnenie informácií zo dňa 27.07.2022 (ďalej len „žiadost“) požiadal Krajskú prokuratúru Nitra, so sídlom Damborského 1455/1, 949 01 Nitra ako povinnú osobou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o slobode informácií“) o sprístupnenie informácie – sprístupnenie celého spisu evidovaného pod sp. zn. 1/2 Spr 256/22/4400. Žalobca požiadal o to, aby mu informácie boli sprístupnené na ním uvedenú e-mailovú adresu.

2. Krajská prokuratúra Nitra ako prvostupňový orgán vydala rozhodnutie č. Ei 95/22/4400-2 zo dňa 03.08.2022 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým žiadosti žalobcu nevyhovela. Prvostupňový orgán uviedol, že po preskúmaní obsahu žiadosti a v kontexte s príslušnými ustanoveniami Zákona o slobode informácií dospel k záveru, že sprístupnenie celého spisu nepatrí medzi informácie, ktoré mal prvostupňový orgán ako povinná osoba poskytnúť. Prvostupňový orgán poukázal na to, že právo na informácie zaručuje Ústava Slovenskej republiky a obmedziť toto právo možno iba v presne vymedzených prípadoch.

3. Prvostupňový orgán poukázal na to, že rozsah zverejňovania a sprístupňovania rozhodnutí upravuje na prokuratúre § 55m zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o prokuratúre“) a zároveň odkázal aj na § 55 ods. 1 Zákona o prokuratúre, na podklade ktorého nazeráť do spisu, ktorý vedie prokurátor, môže iba jeho nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 1 Zákona o prokuratúre) alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor.

4. Následne prvostupňový orgán konštatoval, že Zákon o slobode informácií ako tzv. zákon „lex generalis“ predstavuje všeobecnú právnu úpravu k informačnej povinnosti prokuratúry. Avšak osobitná právna úprava, tzv. „lex specialis“ vyplývajúca z § 55 a § 55m Zákona o prokuratúre má vždy prednosť. Spravovanie spisov na prokuratúre upravoval Príkaz generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 6/2019 zo dňa 04.09.2019, ktorým sa vydáva registratúrny poriadok prokuratúry (ďalej len „registratúrny poriadok“). Prokurátor má zákonnú povinnosť prijať a vykonať všetky opatrenia na to, aby zverejnenie podkladov zo spisov, za ktoré zodpovedá, nebolo umožnené iným neoprávneným osobám a táto povinnosť je zvýraznená v § 55 Zákona o prokuratúre a nie je možné ju prelomiť ani Zákomom o slobode informácií.

5. Prvostupňový orgán konštatoval, že vedie register „Spr“ podľa registratúrneho poriadku pre veci týkajúce sa organizácie, riadenia, vzdelávania, personalistiky, správy majetku, hospodárenia, správy registratúry, informačných systémov. Žalobca bol podaním sp. zn. 1/2 Spr 256/22/4400 námestníkom krajského prokurátora v Nitre písomne upovedomený o spôsobe vybavenia jeho žiadosti o vykonanie stáže na Okresnej prokuratúre Komárno a týmto si Krajská prokuratúra Nitra splnila svoju povinnosť vo vzťahu k žalobcovi. Ostatný obsah spisu 1/2 Spr 256/22/4400 patrí pod režim § 55 Zákona o prokuratúre, ktorý neumožňuje sprístupňovanie spisu inak ako vo vymedzenom rozsahu. Na podklade uvedeného nebolo žiadosti vyhovené.

6. Voči prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie zo dňa 22.08.2022 (ďalej len „odvolanie“), v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s názorom prvostupňového orgánu, pričom uviedol svoje vlastné posúdenie veci. Žalobca mal za to, že § 55 Zákona o prokuratúre sa týka výlučne nazerania do spisu a nie akéhokoľvek sprístupňovania informácií z prokurátorských spisov. Nazeranie do spisu podľa § 55 Zákona o prokuratúre a sprístupňovanie informácií zo spisu podľa Zákona o prokuratúre sa líši rozsahom sprístupňovaných informácií. Ustanovenie § 55 Zákona o prokuratúre nevyklučuje aplikáciu Zákona o slobode informácií a nie je prekážkou sprístupnenia informácie zo spisu – uvedené ustanovenie zamedzuje „iba“ nazeranie do prokurátorského spisu, avšak nezamedzuje iný spôsob poskytnutia informácií zo spisu, ktoré podľa Zákona o slobode informácií nie sú chránené, a to napr. sprístupnenie fotokópie určitých informácií. Na podporu svojej argumentácie odkázal na súdnu prax kasačného súdu. Žalobca tak mal za to, že povinná osoba mu mala sprístupniť požadovaný prokurátorský spis, pričom za účelom sprístupnenia informácií mala povinná osoba brať na zreteľ zákonné ustanovenia týkajúce sa obmedzenia prístupu k informáciám a takéto informácie vylúčiť, resp. sprístupniť mu prokurátorský spis v anonymizovanej podobe.

II.

Stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia

7. Na podklade podaného odvolania vydal žalovaný ako odvolací orgán rozhodnutie č. Ei 276/22/1000-2 zo dňa 16.09.2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalovaný zosumarizoval prvostupňové rozhodnutie, podané odvolanie a následne odcitoval vybrané články Ústavy Slovenskej republiky a ustanovenia Zákona o slobode informácií, Zákona o prokuratúre a ďalších právnych predpisov.

8. Žalovaný následne zopakoval tvrdenia ohľadom všeobecnej právnej úpravy Zákona o slobode informácií a osobitnej právnej úpravy Zákona o prokuratúre. Následne uviedol, že všeobecná právna úprava v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) Zákona o slobode informácií ukladá povinným osobám, medzi ktoré patrí aj prokuratúra, informačnú povinnosť k nimi uskutočňovanej rozhodovacej činnosti. Pod rozhodovacou činnosťou sa rozumie rozhodovacia činnosť v širšom slova zmysle, čo je kompetencia orgánov prokuratúry konať a rozhodovať v zákonom vymedzenej oblasti a pod rozhodovacou činnosťou v užšom slova zmysle sa rozumie oprávnenie orgánu prokuratúry konať a rozhodovať v konkrétnej právnej veci od začiatku konania cez jednotlivé úkony až po rozhodnutie vo veci samej. Osobitná právna úprava informačnej povinnosti prokuratúry vyplýva z § 55m Zákona o prokuratúre, ktorý v jednotlivých odsekoch vymedzuje, aké rozhodnutia je prokuratúra povinná zverejniť a sprístupniť.

9. Žalovaný s odkazom na § 55m Zákona o prokuratúre uviedol, že sa zverejňujú právoplatné uznesenia prokurátora, ktorými sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 55m ods. 1 Zákona o prokuratúre) a na základe žiadosti o sprístupnenie informácie sa sprístupňujú všetky právoplatné uznesenia prokurátora vrátane uznesení,

ktoré nie sú rozhodnutiami vo veci samej a obžalobný návrh (§ 55m ods. 5 Zákona o prokuratúre). Žalovaný konštatoval, že žiadateľom požadovanú informáciu nebolo možné podradiť pod § 55m ods. 1 a ods. 5 Zákona o prokuratúre.

10. Žalovaný uviedol, že žalobca požadoval sprístupniť registratúrne záznamy tvoriace spis vedený prokurátorom, do ktorého však nemá právny nárok nahliadať každý, ale v zmysle § 55 ods. 1 Zákona o prokuratúre iba jeho nadriadený prokurátor alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor. Následne poukázal na registratúrny poriadok. Následne žalovaný uviedol, že význam § 55 Zákona o prokuratúre spočíva v ochrane všetkých informácií, nachádzajúcich sa v spise prokurátora pred zásahmi subjektov, ktoré za činnosť prokuratúry nezodpovedajú a ani ju reálne nevykonávajú. Ustanovenie § 55 Zákona o prokuratúre tak možno považovať za zákonné obmedzenie práva na informácie.

11. Následne žalovaný uviedol, že izolovaný výklad § 3 ods. 1 Zákona o slobode informácií by mohol viesť k mylnému záveru, že povinné osoby v právnom režime podľa Zákona o slobode informácií sprístupňujú všetky údaje, ktoré majú k dispozícii. Z dôvodu, že Zákon o slobode informácií nedefinuje pojem „informácia“, výklad uskutočnili súdy a pojmovým znakom je vždy jej konkrétnosť a individuálna identita. Za informáciu nemožno považovať sprístupnenie obsahu celého spisu. Žiadosť o sprístupnenie informácie musí obsahovať konkrétnu informáciu a sprístupnenie musí tiež obsahovať konkrétnu informáciu. Súdna prax sa stavia reštriktívne k tým žiadostiam, ktoré nie sú konkrétne. Žalovaný sa stotožnil v plnom rozsahu s názorom prvostupňového orgánu, že žalobca nepožiadaval o sprístupnenie informácie, ktorú by bola povinná osoba povinná zverejniť a sprístupniť podľa § 11 ods. 1 písm. d) Zákona o slobode informácií alebo § 55 ods. 1 a ods. 5 Zákona o slobode informácií. Na sprístupnenie informácie sa vzťahujú obmedzujúce ustanovenia § 55 ods. 1 Zákona o prokuratúre.

III.

Podstatné zhrnutie argumentov žalobcu

12. Žalobca podal na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu zo dňa 21.11.2022 (ďalej len „žaloba“), ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, prvostupňového rozhodnutia, ich zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Žalobca zosumarizoval skutkový stav a následne si uplatnil žalobné dôvody. Žalobca uviedol, že sa s právnou argumentáciou žalovaného a prvostupňového orgánu nestotožňuje, pričom sa pridržiava svojich doterajších tvrdení.

13. Žalobca mal za to, že § 55 Zákona o prokuratúre sa týka výlučne nazerania do spisu, a nie akéhokoľvek sprístupňovania informácií z prokurátorských spisov. Nazeranie do spisu podľa § 55 Zákona o prokuratúre a sprístupňovanie informácií zo spisu podľa Zákona o slobode informácií sa líši rozsahom sprístupňovaných informácií, pričom pri nazeraní do spisu sa nazerajúcej osobe sprístupňujú kompletne všetky informácie, nachádzajúce sa v spise, avšak pri sprístupnení niektorých informácií zo spisu na základe Zákona o slobode informácií sa prípadne nesprístupňujú mnohé druhy informácií, podliehajúce ochrane alebo informácie podľa § 11 ods. 3 Zákona o slobode informácií, t. j. informácie získané prokuratúrou od tretej osoby na plnenie úlohy na základe osobitného zákona a na ktoré sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti alebo iná prekážka ochraňujúca informácie pred zverejnením, okrem tých informácií, ktoré priamo súvisia s úlohami prokuratúry. Jedná sa o výnimky zo sprístupnenia informácií uvedené v § 8 až § 11 Zákona o slobode informácií. Žalobca uviedol, že § 55 Zákona o prokuratúre nevyklučuje aplikáciu Zákona o slobode informácií a nie je prekážkou sprístupnenia informácií zo spisu. Uvedené ustanovenie zamedzuje iba „nazeranie“ do prokurátorského spisu, avšak nezamedzuje iný spôsob poskytnutia informácií zo spisu, ktoré podľa Zákona o slobode informácií nie sú chránené, a to napríklad sprístupnenie fotokópie určitých informácií. Na podporu uvedenej argumentácie žalobca od citoval závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/1/2010 zo dňa 15.03.2011, rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo-o-KS/125/2005 zo dňa 30.01.2007, ako aj rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžik/3/2020 zo dňa 14.12.2021.

14. Na podklade citovaných rozhodnutí žalobca dospel k záveru, že bol odmietnutý argument, že by § 55 Zákona o prokuratúre malo byť zákonným dôvodom pre nesprístupnenie informácií nachádzajúcich sa v spise. Žalobca mal za to, že prvostupňový orgán mal z vlastnej aplikačnej praxe skúsenosti a vedomosť o tom, že pri poskytovaní informácií z prokurátorských spisov nemožno § 55 Zákona o prokuratúre

automaticky aplikovať ako „lex specialis“, a tým vylúčiť použitie iných spôsobov sprístupnenia informácií podľa Zákona o slobode informácií, ktorý je zákonom „lex generalis“. Žalobca tak zastal názor, že aj v prípade existencie špeciálnej úpravy nahliadania do spisu prokurátora nie je automaticky vylúčené použitie iných spôsobov sprístupnenia informácií podľa Zákona o slobode informácií.

15. Žalobca následne namietol tvrdenie žalovaného o tom, že za informáciu nemožno považovať sprístupnenie obsahu celého spisu a žiadosť o sprístupnenie informácie musí obsahovať konkrétnu informáciu a sprístupnenie musí tiež obsahovať konkrétnu informáciu. Túto argumentáciu žalobca považoval za prísne reštriktívnu a nesprávnu. Žalobca uviedol, že pri výklade pojmu „informácia“ na účely Zákona o slobode informácií musia súdy a orgány verejnej správy zohľadňovať skutočnosť, že Zákon o slobode informácií je vykonaním ústavného práva na prístup k informáciám a prostredníctvom neho sa realizuje ústavná povinnosť orgánov verejnej moci poskytovať informácie o svojej činnosti. Žalobca uviedol, že ak chcú občania získať informácie, musia nevyhnutne žiadať iba o sprístupnenie dokumentov, napríklad kópií listín, elektronických súborov alebo zvukových či obrazových záznamov alebo obrazových snímok. Na podporu svojej argumentácie odkázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/33/2009 zo dňa 30.09.2009, ako aj na českú judikatúru. Žalobca uzavrel, že ak by sa prijal záver, že dokument nie je informácia, občania by nemali prístup k obsahu tých dokumentov, ktorých obsah im nie je vopred známy.

IV.

Vyjadrenie žalovaného

Ďalšie písomné podania účastníkov konania

16. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 10.07.2024, v rámci ktorého zosummarizoval podanú žiadosť, prvostupňové rozhodnutie, odvolanie a napadnuté rozhodnutie.

17. Žalovaný uviedol, že pri právnom posúdení veci vychádzal z právnej úpravy informačnej povinnosti danej jednak Ústavou Slovenskej republiky, Zákonom o slobode informácií, ktorý je všeobecným predpisom, ako aj z ustanovení osobitnej právnej úpravy danej Zákonom o prokuratúre. Žalovaný dospel k jednoznačnému záveru, že povinná osoba nemala povinnosť sprístupniť žalobcovi požadované informácie.

18. Žalovaný zopakoval, že informačná povinnosť prokuratúry vyplýva ako zo všeobecnej právnej úpravy Zákona o slobode informácií, tak aj z osobitnej právnej úpravy, a to Zákona o prokuratúre. Judikatúra sa pritom prikláňa k záveru, že osobitná právna úprava má vždy prednosť. Všeobecná právna úprava v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) a § 11 ods. 2 písm. h) Zákona o slobode informácií ukladá povinnosť osobám, medzi ktoré podľa § 2 ods. 1 daného zákona patrí aj prokuratúra, informačnú povinnosť k nimi uskutočňovanej rozhodovacej, kontrolnej a dohľadovej činnosti. Žalobcom požadovanú informáciu po obsahovej stránke nebolo možné pod citované ustanovenie Zákona o slobode informácií podradiť.

19. Žalovaný odkázal na to, že pokiaľ ide o osobitnú právnu úpravu informačnej povinnosti prokuratúry, tá vyplýva z § 55m Zákona o prokuratúre, ktorý v jednotlivých odsekoch vymedzuje, aké rozhodnutia je prokuratúra povinná zverejniť a sprístupniť. Zverejňujú sa právoplatné uznesenia prokurátora, ktorým sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 55m ods.1 Zákona o prokuratúre) a na základe žiadosti všetky právoplatné uznesenia prokurátora vrátane uznesení, ktoré nie sú rozhodnutiami vo veci samej a obžalobný návrh (§ 55m ods. 5 Zákona o prokuratúre). Žalobcovu žiadosť nebolo možné podradiť ani pod dané ustanovenia Zákona o prokuratúre.

20. Žalovaný mal súčasne za preukázané, že žalobca požadoval sprístupniť registratúrne záznamy tvoriace spis vedený prokurátorom, do ktorého však nemá právny nárok nahliadať každý, ale v zmysle § 55 ods.1 Zákona o prokuratúre iba jeho nadriadený prokurátor alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor. Následne poukázal na to, že spracovanie spisov na prokuratúre upravuje Príkaz generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 6/19 zo dňa 04.09.2019, na podklade ktorého je spisom, ktorý vedie prokurátor, registratúrny záznam alebo súbor registratúrnych záznamov, ktoré vznikli v súvislosti s vybavovaním tej istej veci a sú evidované v spisovom prehľade každého spisu. Spis uvedený na prokuratúre nemožno prelomiť ani aplikáciou Zákona o slobode informácií. Význam § 55 Zákona o prokuratúre spočíva v ochrane všetkých informácií nachádzajúcich sa v spise

prokurátora pred zásahmi subjektov, ktoré za činnosť prokuratúry vôbec nezodpovedajú a ani ju reálne nevykonávajú.

21. Žalovaný následne uviedol, že pojmovým znakom informácie je vždy jej konkrétnosť a individuálna identita. Žalovaný uviedol, že za informáciu nemožno považovať sprístupnenie obsahu celého spisu a žiadosť o sprístupnenie informácie musí obsahovať konkrétnu informáciu a sprístupnenie musí tiež obsahovať konkrétnu informáciu. Pre ozrejmienie situácie uviedol, že bolo v plnej kompetencii povinnej osoby, ktorá je služobným úradom rozhodnúť, či žalobca vykoná alebo nevykoná odbornú študentskú prax na niektorej z okresných prokuratúr v jej služobnom obvode. Pozitívne vyhotovenie takejto žiadosti vždy limitujú viaceré okolnosti ako napr. materiálne, personálne, organizačné, pričom neexistuje právny nárok na to, aby bolo každej takejto žiadosti vyhovievané a rovnako nie je povinnosťou príslušného služobného úradu podrobne odôvodniť nevyhovenie žiadosti. Podstatným je, že žalobca bol o spôsobe vyhovievania žiadosti o vykonanie odbornej študentskej stáže riadne písomne upovedomený. Na podklade uvedených skutočností žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

22. Zo strany účastníkov konania neboli doručené žiadne ďalšie písomné podania.

V.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

23. Na základe § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov začal od 01.06.2023 činnosť Správny súd v Bratislave a súčasne výkon správneho súdnictva prešiel z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. Predmetná vec preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety prešla v júni 2023 na Správny súd v Bratislave. V súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2024 v znení Dodatku č. 4, účinného od 21.05.2024, bola vec náhodným výberom prerozdelená a pridelená senátu 7S a je vedená pod sp. zn. BA-2S/299/2022.

24. Správny súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný správny súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie, vrátane postupu v administratívnom konaní v rozsahu žalobných bodov tak, ako vyplývali z obsahu žaloby a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a s odkazom na § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

25. Správny súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania, keďže boli splnené podmienky podľa § 107 ods. 2 SSP, keď ani jeden z účastníkov konania nepožiadal o nariadenie pojednávania. Termín verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený najmenej päť dní vopred na úradnej tabuli správneho súdu a na webovom sídle súdu a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23.10.2024 (§ 137 ods. 4 SSP).

26. Podľa § 493e SSP, v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

27. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

28. Podľa § 2 ods. 1 Zákona o slobode informácií, osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len „povinné osoby“) sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

29. Podľa § 3 ods. 1 Zákona o slobode informácií, každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

30. Podľa § 14 ods. 1 Zákona o slobode informácií, žiadosť možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

31. Podľa § 14 ods. 2 Zákona o slobode informácií, zo žiadosti musí byť zrejmé, ktorej povinnej osobe je určená, meno, priezvisko, názov alebo obchodné meno žiadateľa, jeho adresa pobytu alebo sídlo, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií žiadateľ navrhuje.

32. Podľa § 14 ods. 3 Zákona o slobode informácií, ak žiadosť nemá predpísané náležitosti uvedené v odseku 2, povinná osoba bezodkladne vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní, neúplnú žiadosť doplnil. Poučí žiadateľa aj o tom, ako treba doplnenie urobiť. Ak napriek výzve povinnej osoby žiadateľ žiadosť nedoplní a informáciu nemožno pre tento nedostatok sprístupniť, povinná osoba žiadosť odloží.

33. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o prokuratúre, nazerať do spisu, ktorý vedie prokurátor, môže iba jeho nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 1) alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor.

34. Predmetom správneho súdneho prieskumu bol súdny prieskum zákonnosti napadnutého rozhodnutia a prvostupňového rozhodnutia, na podklade ktorých žalovaný ako odvolací orgán a predtým ako prvostupňový orgán nesprístupnili požadované informácie z dôvodu, že žalobca nepožiadaval o sprístupnenie informácie, ktorú by bola povinná osoba povinná sprístupniť a na sprístupnenie informácie sa vzťahovali obmedzujúce ustanovenia § 55 ods. 1 Zákona o prokuratúre. Úlohou správneho súdu tak bolo posúdiť, a to na podklade uplatnených žalobných bodov, či žalovaný postupoval v súlade so Zákonom o slobode informácií, ak žalobcovej žiadosti nevyhoviel.

35. Správny súd prvotne poukazuje na to, že právo na informácie predstavuje jeden zo základných pilierov demokratického a právneho štátu. Ústavné právo vyhľadávať, prijímať a šíriť informácie, prostredníctvom ktorého je možné výkon verejnej moci podrobiť verejnej kontrole, je právom patriacim každému jednotlivcovi. Orgány verejnej moci a ďalšie Zákonom o slobode informácií vymedzené subjekty (ďalej len „povinná osoba“) majú povinnosť sprístupňovať informácie za podmienok a spôsobom, ktorý ustanovuje Zákon o slobode informácií. Pokiaľ je povinnej osobe doručená žiadosť o sprístupnenie informácií podľa Zákona o slobode informácií, v súlade so zásadou dobrej správy je jej povinnosťou primárne vyvinúť úsilie, aby požadovanú informáciu našla a žiadateľovi ju poskytla (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/44/2015 zo dňa 25.01.2017). Je úlohou povinnej osoby, ktorej bolo zákonom zverené informovanie verejnosti v čo najširšej možnej miere, aby k tomuto účelu dokázala využiť všetky procesné nástroje, ktoré má k dispozícii. Povinná osoba teda má byť profesionálom znalým práva, ktorý bude žiadateľa procesom sprístupňovania informácií sprevádzať tak, aby mu bolo v maximálnej miere vyhovené. Zjednodušene povedané, povinná osoba má hľadať spôsoby čo najširšieho vyhovenia podanej žiadosti o sprístupnenie informácií a nie dôvody, ako takejto žiadosti nevyhovieť.

36. Ohľadom možnosti obmedziť sprístupnenie informácie povinnou osobou je potrebné preferovať extenzívne vnímanie (t. j. vnímanie smerujúce k rozšíreniu) povinnosti povinnej osoby sprístupniť informácie ako reštriktívne vnímanie, benevolentnejšie k obmedzeniu sprístupňovania informácií, čo vyplýva z požiadavky minimalizácie zásahu do základných práv a slobôd – práva na informácie. Príslušné ustanovenia Zákona o slobode informácií sa teda majú vykladať v tom zmysle, že obmedzenie sprístupnenia požadovaných informácií povinnou osobou má byť v čo najmenšej možnej miere. Nesprístupnenie informácií má predstavovať pre povinnú osobu možnosť ultima ratio, pričom sa pri takomto krajnom riešení potom kladú zvýšené nároky na odôvodnenie rozhodnutia povinnej osoby o nesprístupnení informácie, ktoré musí byť ekvivalentné s rozsahom nesprístupnenia.

37. Z dôvodu, že žalobca namietol nesprávnu aplikáciu § 55 Zákona o prokuratúre zo strany žalovaného, správny súd v prvom rade zameril svoj súdny prieskum na zodpovedanie tejto otázky, a teda, či aplikácia § 55 Zákona o prokuratúre predstavuje legitímny dôvod na nesprístupnenie informácie zo spisu prokurátora. Po posúdení tohto žalobného bodu správny súd uvádza, že tento vyhodnotil ako dôvodný.

38. Správny súd konštatuje, že žiadosť o informáciu, pokiaľ je táto informácia súčasťou / obsahom spisu prokuratúra (bez bližšej špecifikácie – napr. dozorový spis, osobný spis a pod., pretože Zákon o prokuratúre hovorí o spise prokurátora, bez bližšej špecifikácie) je potrebné vybaviť v režime

ustanovení Zákona o slobode informácií, pričom § 55 Zákona o prokuratúre nie je v tomto prípade sám o sebe kľúčovým pre posúdenie žiadosti o sprístupnenie takejto informácie. Keďže je potrebné žiadosť vybaviť na základe Zákona o slobode informácií, povinná osoba musí v tomto prípade zväžiť, či a v akom rozsahu sa uplatní prípadné obmedzenie v súvislosti s požadovanou informáciou (k tomu pozri rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžik/3/2020 zo dňa 14.12.2021). Súčasne je potrebné uviesť, že § 55 Zákona o prokuratúre upravuje okruh osôb oprávnených výlučne nazerať do prokurátorského spisu, ktorý však nezakladá bez ďalšieho legitímny dôvod pre nesprístupnenie informácií (listín) tvoriacich súčasť spisu prokurátora. Napriek tomu, že § 55 Zákona o prokuratúre predstavuje, podľa názoru správneho súdu špeciálnu úpravu nahliadania do spisu prokurátora, neznamena to, že je tým automaticky vylúčené použitie iných spôsobov sprístupnenia informácií podľa Zákona o slobode informácií. Samotný Zákon o slobode informácií nepoužíva v § 16 ods. 1 taxatívny výpočet všetkých spôsobov sprístupnenia informácií. Naopak, využíva demonštratívny výpočet, ktorý je vyjadrený slovom „najmä“ (k tomu pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/1/2010 zo dňa 15.03.2011 alebo uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Svk/23/2022 zo dňa 03.08.2022).

39. Na podklade vyššie uvedeného tak správny súd dospel k záveru, že existenciu špecifického režimu nahliadania do administratívnych spisov orgánov verejnej správy podľa Zákona o prokuratúre (teda špeciálna úprava nahliadania do spisov prokurátora) nemožno automaticky spájať s nemožnosťou sprístupnenia informácií zo spisov prokurátora podľa Zákona o slobode informácií. Bolo tak potrebné zo strany povinnej osoby skúmať, či jestvujú obmedzenia na sprístupnenie informácií – v danom prípade žalovaný správne odkázal na to, že v predmetnom prípade sa nejedná o informácie, na ktoré by bolo možné aplikovať obmedzenia uvedené v § 11 ods. 1 písm. d) Zákona o slobode informácií, pretože sa nejedná o rozhodovaciu činnosť OČTK alebo § 55m Zákona o prokuratúre, ktorý upravuje zverejňovanie a sprístupňovanie rozhodnutí, týkajúcich sa konaní uvedených v tomto ustanovení. Prvostupňový orgán a žalovaný tak mali vyhodnotiť, či sa v spise vedenom pod sp. zn. 1/2 Spr 256/22/4400 (teda v spise, týkajúcom sa nevyhoveniu žiadosti žalobcu o vykonanie študentskej stáže na Okresnej prokuratúre Komárno, a teda v spise vedenom prokurátorom) nachádzajú informácie, na ktoré by sa aplikovali výnimky zo sprístupnenia informácií uvedené v § 8 až 11 Zákona o slobode informácií a v prípade, ak sa nenachádzali, mali sprístupniť tieto informácie. Len všeobecný odkaz na § 55 Zákona o prokuratúre neobstoí, pretože uvedené samo o sebe nezakladá dôvod na nesprístupnenie informácií (listín) tvoriacich súčasť osobného spisu, o aký išlo v posudzovanom prípade. Zo strany prvostupňového orgánu a žalovaného tak došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Správny súd súčasne uvádza, že žalobca nežiadal o možnosť nahliadnutia do tohto spisu.

40. Ako dôvodnú vyhodnotil správny súd aj druhú žalobnú námietku, ktorou žalobca namietol nesprávny výklad pojmu „informácia“, kedy žalovaný uviedol, že pojmovým znakom informácie je vždy konkrétnosť a jej individualita a za informáciu nemožno považovať sprístupnenie obsahu celého spisu. Tu správny súd uvádza, že žiadateľ v princípe nemusí vedieť detailne popísať, čoho sa informácia týka, resp. čo je jej obsahom. Môže preto žiadať informácie určené všeobecne – nájomné zmluvy uzatvorené k nebytovým priestorom, informáciu o plate zamestnanca alebo zamestnancov, zápisnice z rokovaní orgánov v určitom období alebo obsah spisu. Judikatúra jednoznačne potvrdzuje, že povinné osoby musia sprístupniť dokumenty ako také (pôvodné nosiče), nielen vyextrahovanú, vopred v žiadosti konkretizovanú informáciu. V opačnom prípade by sa žiadateľ nemal možnosť dopracovať k informácii, ktorú nepozná alebo o nej nemá vedomosť. Zároveň v prípade, ak by zo žiadosti nebolo zrejmé, čoho sa týka, povinná osoba aplikuje § 14 ods. 3 Zákona o slobode informácií a bezodkladne vyzve žiadateľa na doplnenie žiadosti. Z hľadiska princípov dobrej správy by mali povinné osoby vynaložiť maximálne úsilie a pomôcť žiadateľovi určiť, čoho sa informácia týka, keďže ten je často v informačnej núdzi a informáciu nemusí vedieť dostatočne zrejmým spôsobom určiť (k tomu pozri BERTHOTYOVÁ, E. Dobrá správa – zásada modernej verejnej správy. In Bulletin slovenskej advokácie, roč. 19, 2013, č. 12, s. 6-12). Formalistický prístup a lipnutie na explicitnom určení požadovanej informácie a jej obsahu možno považovať za odňatie práva na informácie.

41. S odkazom na vyššie uvedené, po preskúmaní konkrétnych relevantných žalobných námietok, správny súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, keďže prvostupňové rozhodnutie, ako aj napadnuté rozhodnutie vychádzali z nesprávneho právného posúdenia veci, a preto postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP prvostupňové rozhodnutie a napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

42. V ďalšom konaní budú orgány verejnej správy viazané právnym záverom vyjadreným v tomto rozsudku a svoje rozhodnutia presvedčivo a dostatočne odôvodnia. Správny súd však zároveň konštatuje, že týmto rozsudkom neprejudikuje to, či žalobcovi bude / má byť tá-ktorá informácia sprístupnená alebo nie, ale orgán verejnej správy bude povinný svoj záver (či už pozitívny alebo negatívny) dostatočne odôvodniť v súlade s aplikáciou právnych predpisov tak, ako to uviedol správny súd v tomto rozsudku.

43. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 175 ods. 2 SSP.

44. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia (§ 443 ods. 1 SSP v spojení s § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).